

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยนำไปทดลองกับครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เพื่อศึกษาเรื่องต่อไปนี

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t แทน ผลการทดสอบ ที่
** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 จังหวัดลพบุรี กลุ่มที่ 2 จำนวน 13 โรงเรียน มีครูจำนวน 534 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามความสมัครใจ ซึ่งต้องมีความรู้พื้นฐานการใช้โปรแกรม Windows และคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ผู้วิจัยได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน
ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
ขั้นตอนที่ 2 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้วิจัยขอเสนอการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ซึ่งใช้ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของทาบา 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวินิจฉัยความต้องการและความจำเป็น ได้ผลดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษานโยบาย แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1 ศึกษานโยบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตราที่ 80 ข้อ 3 กล่าวถึงพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้แผนการศึกษาแห่งชาติ ศึกษาเอกสารพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 65 กล่าวถึงให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มาตราที่ 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ เกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีประสิทธิภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัว เพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสาร

1.2 ผลศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการทำหลักสูตร คือ การพัฒนาหลักสูตรสื่อภาพเคลื่อนไหว พบว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษา และเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง หลักสูตรที่จัดทำต้องมีความเหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน สอดคล้องกับสภาพความต้องการและปัญหาของผู้บริหาร และครู และในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการออกแบบกระบวนการหรือกิจกรรมพัฒนาบุคคล มีการวางแผนไว้เพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติ ที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่ต้องการ ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมมีความสำคัญในการพัฒนาองค์กรและบุคลากร โดยพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ มีทักษะและเกิดเจตคติที่มีในงานที่ปฏิบัติ ประเภทการฝึกอบรมจำแนกเป็นการฝึกอบรมก่อนประจำการ การฝึกอบรมตามโครงการ และการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง

ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมที่แตกต่างกันตามความต้องการเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของบุคลากรในองค์กร และการประเมินผลการฝึกอบรม เป็นกระบวนการประเมินผล เพื่อให้ทราบว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่ ในการอบรมครั้งนี้ได้นำแบบทดสอบแบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการฝึกอบรม และการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว หรือแอนิเมชัน เป็นเครื่องมือที่ช่วยสอนในการถ่ายทอดเนื้อหา ที่สร้างขึ้นในลักษณะภาพเคลื่อนไหวหรือแอนิเมชัน โดยจะมีการแบ่งเนื้อหาทั้งหมด ออกเป็นฉากย่อยๆ ที่เรียกว่าซีน (scene) แต่ละซีนจะประกอบด้วยภาพนิ่งจำนวนมาก เรียกว่า เฟรม (frame) ซึ่งเป็นการนำภาพต่อเนื่องของการเคลื่อนไหวมาแสดงต่อกันไปที่ละภาพด้วยความเร็วหลายๆ ภาพต่อวินาที จนผู้ที่มองเห็นรับรู้ได้อย่างต่อเนื่องและรู้สึกว่าเป็นภาพเคลื่อนไหว เทคนิคของการสร้างภาพเคลื่อนไหว คือ รูปแบบการเคลื่อนที่ของภาพวัตถุในเฟรม ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ภาพเคลื่อนไหวแบบเฟรมต่อเฟรม (frame-by-frame animation) ภาพเคลื่อนไหวแบบทวิน (tween animation)

1.3 ผลการสัมภาษณ์ ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผลที่ได้นำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ ของผู้บริหาร มีอายุระหว่าง 50-59 ปี หัวหน้างาน มีอายุระหว่าง 35-58 ปี ครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ มีอายุระหว่าง 25-48 ปี ส่วนใหญ่จบปริญญาโท ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร 14-21 ปี ประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้างาน 6-12 ปี และทุกคนไม่มีประสบการณ์การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ในการพัฒนาครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

1. สภาพปัจจุบัน

1) ท่านคิดว่าครูในโรงเรียนของท่าน มีพื้นฐานด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร

ครูในโรงเรียนมีพื้นฐานด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนเฉพาะกลุ่มที่มีพื้นฐานด้านความรู้ความเข้าใจในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวซึ่งเป็นส่วนน้อย

2) ท่านคิดว่าครูในโรงเรียนของท่าน มีพื้นฐานด้านทักษะในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร

ครูในโรงเรียนที่มีพื้นฐานด้านทักษะในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนคือครูในกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์หรือที่เกี่ยวข้องเท่านั้น อาจจะมีพื้นฐานทักษะในการผลิตสื่อภาพเคลื่อนไหวจากการเรียนรู้ด้วยตนเองบ้างแต่พอไม่ได้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็ไม่มีผลงาน หรือถ้ามีก็สร้างได้แต่น้อยมาก

3) ท่านคิดว่าการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวมีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร

การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เป็นสื่อที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ง่ายขึ้น การเรียนรู้ด้วยการอ่านหนังสือ กับการเห็นภาพโดยเฉพาะภาพเคลื่อนไหวจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายมากยิ่งขึ้น และช่วยลดภาระงานครู การเรียนการสอนก็มีประสิทธิภาพ และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. ความต้องการของครูเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

1) ท่านมีความต้องการให้ครูอบรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ เพราะเหตุใด

เห็นควรพัฒนาครูเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวให้สามารถสร้างชิ้นงานแล้วนำไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนน่าสนใจ เข้าใจมากขึ้น โดยเริ่มจากครูที่มีความพร้อมในการสร้างสื่อก่อนแล้วนำมาขยายผลพัฒนาไปสู่กลุ่มครูแกนนำ และสร้างเครือข่ายความรู้เกี่ยวกับผลิตสื่อภาพเคลื่อนไหว

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว และองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม ควรกำหนดหรือมีลักษณะอย่างไร (เกี่ยวกับ รูปแบบการจัดการฝึกอบรม เนื้อหาของหลักสูตร ช่วงเวลา และระยะเวลา สถานที่ สื่อ อุปกรณ์ การประเมินและติดตามผล

ก. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ก็คือ เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรมต้องเหมาะสมกับระยะเวลาในการฝึก เป็นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และมีเทคนิควิธีการที่นำไปประยุกต์ใช้ได้ในการจัดการเรียนการสอนโดยไม่ยากจนเกินไป ควรเลือกใช้โปรแกรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวที่ผู้เข้าอบรมสามารถติดตั้งและใช้งานโปรแกรมได้ไม่ยาก โรงเรียนสนับสนุนให้ครูสร้างสื่อ และมีผลงานส่งเพื่อประเมินชิ้นงาน ตรวจสอบติดตามผลเป็นระยะ ๆ และมีการประกวดสื่อภาพเคลื่อนไหวและมอบรางวัลให้กับครูที่มีผลงานสื่อดีเด่น ควรมีกลุ่มครูที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือเมื่อมีเรื่องติดขัดในการสร้างชิ้นงาน เพราะครูบอกว่าที่ไม่ทำเพราะหลังอบรมไปแล้วไม่ได้ใช้จริงก็ลืม จำไม่ได้ไม่รู้จะไปถามใคร

ข. องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม ควรกำหนดหรือมีลักษณะอย่างไร

ควรเป็นหลักสูตรระยะสั้น และมีแนวทางการนำไปปฏิบัติอย่างชัดเจน เนื้อหาควรเป็นเรื่องที่ไม่ยากจนเกินไป ครูที่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์น้อยก็

สามารถเข้าอบรมได้และสามารถสร้างชิ้นงานได้จริง มีคู่มือการฝึกที่ครูสามารถใช้ทบทวนความรู้ด้วยตนเองได้ หรือมีแหล่งเรียนรู้ หรือข้อมูลให้ครูสามารถเรียนรู้ และพัฒนาสื่อได้ด้วยตนเองเพิ่มเติมได้ ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่อง และวิทยากรควรเป็นครูภายในโรงเรียนที่สามารถให้คำแนะนำเพิ่มเติมหลังจากจบการอบรมแล้วนำไปปฏิบัติจริงเมื่อเกิดปัญหาก็สามารถซักถามแก้ไขปัญหาการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวได้

3) ถ้ามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ท่านคิดว่าจะส่งครูในโรงเรียนของท่าน เข้ารับการฝึกอบรมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ส่วนใหญ่ต้องการส่งครูในโรงเรียนเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพราะถ้าครูสามารถสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวที่สามารถนำมาใช้จัดการเรียนการสอนได้จริง จะทำให้ลดภาระงานของครูในการจัดการเรียนการสอนแบบซ้ำ ๆ หลาย ๆ ห้อง และช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจ ใช้เวลาในการอธิบายน้อยลง นักเรียนเข้าใจได้เร็วขึ้น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรจัดให้มีการอบรมให้กับครูกลุ่มแรกที่มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ที่สามารถเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้เข้าร่วมการอบรมเป็นกลุ่มแกนนำเพื่อนำมาทดลองสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวก่อนในช่วงวันหยุด หรือหลังเลิกเรียน เพื่อเป็นการนำร่องและเห็นแนวทางการสร้างสื่อ และปัญหาของการสร้างสื่อเพื่อนำมาเป็นแนวทางการแก้ไขการอบรมอีกครั้ง โดยจัดอีกครั้งในช่วงปิดเทอมให้กลับครูส่วนใหญ่หรือทุกคน โดยให้ครูกลุ่มแกนนำเป็นวิทยากรพี่เลี้ยงร่วมดูแลการฝึกอบรมครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

2. สถานที่อบรมควรจะเป็นที่โรงเรียนเพื่อให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

3. ควรมีการติดตาม ประเมินผลงานการใช้สื่อ และนิเทศติดตามผล และให้รายงานผลการใช้สื่อให้กับทางโรงเรียนทราบด้วย

1.4 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบันและความต้องการของครูเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบันและความต้องการของครูเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือครูผู้สอนโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา จำนวน 40 คน ผลที่ได้นำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนชัยบาดาลวิทยา จำนวน 40 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ นำเสนอดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน (n=40)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	14	35.00
หญิง	26	65.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	4	10.00
31 – 40 ปี	13	32.50
41 – 50 ปี	18	45.00
51 – 60 ปี	5	12.50
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	28	70.00
ปริญญาโท	12	30.00
ปริญญาเอก	0	0.00
4. ประสบการณ์การเป็นครู		
ต่ำกว่า 10 ปี	4	10.00
10 – 20 ปี	13	32.50
21 – 30 ปี	20	50.00
31 ปีขึ้นไป	3	7.50
5. ประสบการณ์การอบรม สร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว		
เคย	5	12.50
ไม่เคย	35	87.50

จากตาราง 3 พบว่า ครูส่วนใหญ่ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.00 อายุ 41– 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.00 วุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 70.00 ประสบการณ์การเป็นครู 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 ไม่เคยประสบการณ์การอบรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว คิดเป็นร้อยละ 87.50

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และความต้องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการสร้างสื่อครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดลพบุรี กลุ่มที่ 2 จำนวน 40 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ นำเสนอดังตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

รายการประเมิน	จำนวน (n=40)	ร้อยละ
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวในระดับใด		
มาก	1	2.50
ปานกลาง	9	22.50
น้อย	25	62.50
น้อยที่สุด	5	12.50
2. ท่านมีทักษะ ในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวได้ในระดับใด		
มาก	1	2.50
ปานกลาง	10	25.00
น้อย	24	60.00
น้อยที่สุด	5	12.50
3. ท่านตระหนักในความสำคัญ และเห็นความจำเป็นที่ครูต้องสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับใด		
มาก	25	62.50
ปานกลาง	15	37.50
น้อย	0	0.00
น้อยที่สุด	0	0.00

จากตาราง 4 พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 62.50 มีทักษะ ในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวได้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตระหนักในความสำคัญ และเห็นความจำเป็นที่ครูต้องสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 62.50

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาตนเองในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

รายการประเมิน	จำนวน (n=40)	ร้อยละ
1. ท่านต้องการฝึกอบรมเรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว หรือไม่		
ต้องการ	40	100.00
ไม่ต้องการ	0	0.00
2. วิธีการจัดการฝึกอบรมที่ท่านต้องการเป็นแบบใด		
ประชุมเชิงปฏิบัติการ	1	2.50
ปฏิบัติงานร่วมกับครูในโรงเรียน	5	12.50
บรรยายโดยวิทยากร	28	70.00
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูในโรงเรียน	4	10.00
อื่นๆ	2	5.00
3. ท่านต้องการให้จัดการฝึกอบรมในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว	29	72.50
การวาดภาพและจัดการภาพกราฟิก และวัตถุที่ใช้ในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว	27	67.50
การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบที่หลากหลาย	26	65.00
การประยุกต์ใช้งาน เสียง ภาพจากภายนอก และการใช้คำสั่งควบคุมการทำงาน	24	60.00
อื่นๆ	12	30.00
4. ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการอบรมควรจัดช่วงใด		
ปิดภาคเรียน	26	65.00
วันทำการในเวลาราชการ	1	2.50
วันหยุดราชการ	13	32.50
วันทำการหลังเลิกเรียน	0	0.00
อื่นๆ	0	0.00

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการประเมิน	จำนวน (n=40)	ร้อยละ
5. ระยะเวลาในการฝึกอบรมที่เหมาะสมควรเป็นกี่วัน		
1 วัน	15	37.50
2 วัน	21	52.50
3 วัน	3	7.50
4 วัน	1	2.50
อื่นๆ	0	0.00
6. สถานที่จัดการฝึกอบรมควรเป็นที่ใด		
โรงแรม	6	15.00
สถานศึกษา	29	72.50
อื่นๆ	5	12.50
7. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมควรเป็นแบบใด		
ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	4	10.00
เอกสารประกอบการอบรม	1	2.50
ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเอกสารประกอบการอบรม	35	87.50
อื่นๆ	0	0.00
8. การประเมินและติดตามผลการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวหลัง อบรมควรเป็นลักษณะใด		
ประเมินผลหลังการฝึกอบรมครั้งเดียว	15	37.50
ประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินเสนอแนะ แก้ไขปรับปรุงผลงาน	22	55.00
อื่นๆ	3	7.50
9. ถ้ามีการจัดอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ท่านจะเข้ารับการฝึกอบรมหรือไม่		
เข้าอบรม	40	100.00
ไม่เข้าฝึกอบรม	0	0.00

จากตาราง 5 พบว่า ครูต้องการฝึกอบรมเรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว คิดเป็นร้อยละ 100.00 วิธีการจัดการฝึกอบรมที่ท่านต้องการเป็นแบบบรรยายโดยวิทยากร คิดเป็นร้อยละ 70.00 ต้องการให้จัดการฝึกอบรมในเรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

คิดเป็นร้อยละ 72.50 การวาดภาพและจัดการภาพกราฟิก และวัตถุที่ใช้ในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว คิดเป็นร้อยละ 67.50 การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวในรูปแบบที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 65.00 การประยุกต์ใช้งาน เสียง ภาพจากภายนอก และการใช้คำสั่งควบคุมการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 60.00 อื่นๆ ได้แก่ การสร้างสื่อในรูปแบบวิดีโอ คิดเป็นร้อยละ 30.00 ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการอบรมควรจัด ปีภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.00 ระยะเวลาในการฝึกอบรมที่เหมาะสม 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 52.50 สถานที่จัดการฝึกอบรมควรเป็นสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 72.50 สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมควรใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเอกสารประกอบการอบรม คิดเป็นร้อยละ 87.50 การประเมินและติดตามผลการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวหลังอบรมควรเป็นลักษณะ ประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินเสนอแนะแก้ไขปรับปรุงผลงาน คิดเป็นร้อยละ 55.00 การจัดอบรมควรเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ท่านจะเข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ครูมีความเห็นว่าการเข้าร่วมการฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวเป็นโครงการที่ดีมาก เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนแบบเดิมที่ใช้เพียงเอกสารประกอบการสอน หรือสื่อต่าง ๆ ที่หาได้จากแหล่งต่าง ๆ แต่ยังไม่ตรงกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ เพื่อให้การผลิตสื่อภาพเคลื่อนไหวเกิดความพร้อมสำหรับครูควรใช้เวลาและข้อมูลรายละเอียดในการเตรียมตัวของครูเพื่อจัดเตรียมข้อมูลในการเข้าร่วมการอบรม และควรจัดในช่วงที่ครูว่างจากภาระงาน ควรที่แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมให้ครู และจัดให้มีการร่วมกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการนำเสนอผลงานของเพื่อนครูเพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจและแลกเปลี่ยนแนวคิดในการผลิตสื่อภาพเคลื่อนไหวให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษา ปัญหา ความต้องการ ความจำเป็น จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร นำข้อมูลที่ได้มา ทำการวิเคราะห์ กำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เรื่อง การสร้างสื่อภาพ เคลื่อนไหว โดยมุ่งให้ผู้เข้ารับการอบรมมีลักษณะดังนี้

- 2.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวจากภาพกราฟิกที่สร้างขึ้นเอง
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวจากภาพกราฟิกจากภายนอก
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถนำเสนอประกอบสื่อภาพเคลื่อนไหวได้
- 2.4 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเลือกนำเสนอผลงานในรูปแบบวีดิโอรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ได้

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ

ผู้วิจัยได้ศึกษา ศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมการสร้างสื่อแอนิเมชัน และตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยแบ่งเนื้อหาสาระ ดังนี้

หน่วยที่ 1 รู้จักกับโปรแกรม Flash

การเริ่มต้นใช้งานโปรแกรม Flash

การเปิดใช้งานโปรแกรม Flash

ส่วนประกอบของหน้าต่างโปรแกรม Flash

การใช้งานพื้นฐานของโปรแกรม Flash

การวาดรูปด้วยโปรแกรม Flash

หน่วยที่ 2 การจัดการวัตถุ

การจัดการวัตถุ

การเลือกวัตถุ หรือกลุ่มวัตถุด้วย Selection Tool

การยกเลิกการเลือกวัตถุ

การยกเลิกคำสั่ง (Undo)

การปรับแต่ง แก๊ววัตถุ

ความหมายของซิมโบล (Symbol)

ความแตกต่างระหว่างซิมโบลและอินสแตนซ์

การสร้างซิมโบล

ประเภทของซิมโบล

หน่วยที่ 3 การสร้างภาพเคลื่อนไหว

ความหมายของไทม์ไลน์

ส่วนประกอบของไทม์ไลน์

การใช้งานเลเยอร์ (Layer)

ความแตกต่างระหว่างเฟรม และคีย์เฟรม (Frame & Keyframe)

การควบคุมการทำงานของเฟรม

ความหมายของแอนิเมชัน (Animation)

ขั้นตอนการสร้างภาพเคลื่อนไหว

รูปแบบการสร้างภาพเคลื่อนไหว

หน่วยที่ 4 การประยุกต์ใช้งาน

การนำรูปภาพมาใช้งานกับ Flash

การใส่เสียงประกอบแอนิเมชัน

การใช้คำสั่ง Action Script

การเผยแพร่ผลงาน (publish)

ขั้นที่ 4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ

ขอขยเนื้อหาสาระมาจากข้อมูลทีรวบรวมได้ โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่าขอขยเนื้อหาสาระของหลักสูตรอย่างไร โดยรวบรวมเนื้อหาภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติได้จากหนังสือ เรื่อง สร้างงานแอนิเมชันและมัลติมีเดีย หนังสือการสร้างสื่อบทเรียนมัลติมีเดียด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง ความยากง่ายของเนื้อหา รูปแบบการออกแบบ เทคนิคการสร้างที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวในการจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจ ซึ่งประกอบด้วย 4 เรื่อง คือ 1) รู้จักกับโปรแกรม Flash 2) การจัดการวัตถุ 3) การสร้างภาพเคลื่อนไหว 4) การประยุกต์ใช้งาน โดยจัดเนื้อหาทั้งในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และกิจกรรม โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา ความสนใจของผู้เข้ารับการอบรม และเพื่อความสะดวกในการจัดอบรม

ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์

คัดเลือกประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรมเรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยกำหนดให้อบรมเป็นเวลา 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และเทคนิคการสร้างภาพเคลื่อนไหวที่เริ่มจากง่ายไปหายาก กำหนดสถานการณ์ขึ้นมาเพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะตามตัวอย่าง แล้วได้ผลลัพธ์ออกมาอย่างเป็นระบบเข้าใจง่าย และสามารถนำไปประยุกต์สร้างชิ้นงานเป็นของตนเอง และในการคัดเลือก และในเลือกเนื้อหาสาระในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม ต้องได้เนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ที่เป็นส่วนจำเป็นและมีประโยชน์แก่ผู้เข้ารับการอบรมในการนำไปปฏิบัติงานได้จริง โดยสร้างภาพเคลื่อนไหวด้วยจะเป็นการสร้างภาพเคลื่อนไหวด้วยตัวเอง จะสามารถกำหนดจังหวะช่วงเวลาเล่น ทิศทางการเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงรูปทรงได้เอง โดยอาศัยเทคนิคการสร้างภาพเคลื่อนไหวบนไทม์ไลน์ ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้ คือ แบบเฟรมต่อเฟรม (frame-by-frame animation) ภาพเคลื่อนไหวแบบทวิน (tween animation) และสร้างภาพเคลื่อนไหวแบบเปลี่ยนแปลงรูปร่าง (shape tween)

ขั้นที่ 6 จัดประสบการณ์การเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการจัดการฝึกอบรมดังนี้

1. จัดปฐมนิเทศผู้เข้ารับการอบรมเพื่อให้เข้าใจวิธีการฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เป้าหมายของการฝึกอบรม จุดประสงค์การฝึกอบรม และวิธีประเมินผลการฝึกอบรม

2. จัดการฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวโดยใช้เวลาในการฝึกอบรมใช้เวลาฝึกอบรม 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมงโดยใช้เนื้อหาจากเอกสารประกอบการฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว จากผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม จะใช้เทคนิคการฝึกปฏิบัติ (exercise) เป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนรู้มาทดลองปฏิบัติในตอนท้ายของการฝึกอบรม ภายใต้การดูแลของวิทยากร ซึ่งจะเตรียมกิจกรรมที่จะฝึกปฏิบัติไว้ล่วงหน้า หลังจากการฝึกอบรมทางทฤษฎีมาแล้ว อาจมีการสาธิตให้ดูก่อน และให้ผู้เข้ารับการอบรมทดลองทำตาม ได้ปฏิบัติจริง ก่อนที่จะนำทักษะไปใช้ และทุกคนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และมอบหมายชิ้นงานหลังจากจบเนื้อหาในแต่ละบทเรียนที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 7 การประเมินผล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการประเมินผลตามสภาพจริงโดยการประเมินทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1) ประเมินความรู้ โดยทำการทดสอบก่อนการฝึกอบรม (pretest) โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว จำนวน 40 ข้อ เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น และการทดสอบหลังการฝึกอบรม (posttest) ด้วยแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ ชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนฝึกอบรม

2) ประเมินทักษะปฏิบัติโดยใช้แบบประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวของผู้เข้ารับการอบรมขณะฝึกอบรม โดยผู้วิจัยและคณะวิทยากรเป็นผู้ประเมิน

3) ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

จากการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอน 7 ขั้นตอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้สร้างหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ความสำคัญ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมาย 4) เนื้อหาสาระ 5) กระบวนการและวิธีการฝึกอบรม 6) สื่อการฝึกอบรม 7) ระยะเวลาการฝึกอบรม 8) การวัดและประเมินผล

หลักสูตรการฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ความสำคัญ

หลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวสำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นหลังจากได้ข้อมูลพื้นฐานและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ครู โดยนำปัญหาและความต้องการของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาครูสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เนื่องจากครูส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ

และทักษะในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวน้อย และเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวเป็นอย่างมาก มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองในการผลิตสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อใช้ในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สามารถสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยจัดกิจกรรมการฝึกอบรม เน้นการฝึกทักษะด้วยการลงมือปฏิบัติ ให้ครูสามารถสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวได้ กระบวนการเรียนรู้เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้ความช่วยเหลือกัน ร่วมมือกันของผู้เข้าร่วมการอบรม ทำให้เกิดประสิทธิภาพของผลงาน ทำให้ครูสามารถสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวได้จริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบสื่อการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของแต่ละรายวิชา

จากความคิดเห็น และความต้องการในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ผู้บริหาร หัวหน้างาน และครู ซึ่งได้เล็งเห็นความสำคัญของการผลิตสื่อเพื่อเพิ่มคุณภาพการสอน เพราะการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมการสอนได้เป็นอย่างดีและการใช้สื่อที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนจะช่วยลดเวลาและภาระในการจัดการเรียนการสอนทำให้การสอนน่าสนใจมากยิ่งขึ้นอีกด้วย การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับการผลิตสื่อการเรียนการสอน ดังนั้นจึงได้จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เพื่อช่วยให้ผู้สอนมีเวลาในการเตรียมการสอน ทำการสอนได้ง่ายมากยิ่งขึ้น และทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองเพื่อคุณภาพการสอนให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

หลักการ

หลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีหลักการสำคัญดังนี้

1. พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานความต้องการของผู้บริหาร ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสถานศึกษา
2. ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนการอบรม
3. การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม ประเมินจากกิจกรรมการการฝึกอบรมโดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ทั้งครูผู้เข้ารับการอบรม วิทยากรฝึกอบรม ผู้บริหารสถานศึกษา
4. เน้นฝึกทักษะด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ให้ครูผู้เข้ารับการอบรม สามารถสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวได้จริง ในบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตร
5. ครูผู้เข้าอบรมร่วมการสะท้อนผลการปฏิบัติ จากการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยความเป็นกัลยาณมิตรเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของผลงาน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวโดยใช้

โปรแกรมสำเร็จรูป

เนื้อหาสาระ

แผนการจัดกิจกรรม ตารางการอบรม

		เวลา
วันที่ 1	หน่วยที่ 1 รู้จักกับโปรแกรม Flash	3 ชั่วโมง
	การเริ่มต้นใช้งานโปรแกรม Flash การเปิดใช้งานโปรแกรม Flash ส่วนประกอบของหน้าต่างโปรแกรม Flash การใช้งานพื้นฐานของโปรแกรม Flash การวาดรูปด้วยโปรแกรม Flash	
	หน่วยที่ 2 การจัดการวัตถุ	3 ชั่วโมง
	การจัดการวัตถุ การเลือกวัตถุ หรือกลุ่มวัตถุด้วย Selection Tool การยกเลิกการเลือกวัตถุ การยกเลิกคำสั่ง (undo) การปรับแต่ง แก๊ววัตถุ ความหมายของซิมโบล (symbol) ความแตกต่างระหว่างซิมโบลและอินสแตนซ์ การสร้างซิมโบล ประเภทของซิมโบล	
วันที่ 2	หน่วยที่ 3 การสร้างภาพเคลื่อนไหว 3 ชั่วโมง	
	ความหมายของไทม์ไลน์ ส่วนประกอบของไทม์ไลน์ การใช้งานเลเยอร์ (layer) ความแตกต่างระหว่างเฟรม และคีย์เฟรม (frame & keyframe) การควบคุมการทำงานของเฟรม ความหมายของแอนิเมชัน (animation) ขั้นตอนการสร้างภาพเคลื่อนไหว รูปแบบการสร้างภาพเคลื่อนไหว	

หน่วยที่ 4 การประยุกต์ใช้งาน

3 ชั่วโมง

การนำรูปภาพมาใช้งานกับ Flash

การใส่เสียงประกอบแอนิเมชัน

การใช้คำสั่ง Action Script

การเผยแพร่ผลงาน (publish)

กระบวนการและวิธีการฝึกอบรม

กระบวนการฝึกอบรมในครั้งนี้ มีกิจกรรมการอบรมดังนี้

1. ทดสอบก่อนการฝึกอบรม โดยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนเข้ารับ
การฝึกอบรม
2. ดำเนินการฝึกอบรมตามกิจกรรมที่กำหนดในการแผนการฝึกอบรม
3. ทดสอบหลังฝึกอบรม โดยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจหลังเข้ารับ
การฝึกอบรม
4. ประเมินผลทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยผู้ประเมิน 3 คน
ประกอบด้วย ตนเอง เพื่อนครู และวิทยากร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมในครั้งนี้ มีดังนี้

1. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
2. โปรแกรมนำเสนอองานและ โปรแกรมสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว
3. ตัวอย่างชิ้นงานการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ภาพ และเสียง
4. เอกสารประกอบการบรรยายตามโปรแกรมนำเสนอองาน
5. คอมพิวเตอร์
6. เครื่องฉายโปรเจคเตอร์
7. เครื่องมือวัดและประเมินผลในการใช้หลักสูตรฝึกอบรม
  - 7.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าอบรมใช้ทดสอบก่อนและหลัง
ฝึกอบรม
  - 7.2 แบบประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

ระยะเวลาการฝึกอบรม

ระยะเวลาการฝึกอบรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 2 วัน วันละ
6 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล ที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรเนื้อหา
สาระกระบวนการ และกิจกรรมการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล มีรายละเอียดดังนี้

1. ประเมินก่อนอบรม เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจของผู้เข้ารับการอบรม

2. ประเมินหลักสูตรการฝึกอบรม ดำเนินการประเมินดังนี้

2.1 ประเมินวัตถุประสงค์ท้ายของการอบรม ประเมินความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว และการออกแบบสื่อภาพเคลื่อนไหว ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

2.2 ประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เครื่องมือที่ใช้ คือ เป็นแบบประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

เกณฑ์ผ่านการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับการพิจารณาให้ผ่านการฝึกอบรมและได้รับเกียรติบัตร จะต้องร่วมกิจกรรมดังนี้

1. ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาตามหลักสูตร
2. มีผลงานร่วมกิจกรรมตามที่วิทยากรกำหนด
3. มีคะแนนการประเมินความรู้หลังการฝึกอบรม มีคะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไป
4. คะแนนประเมินทักษะอยู่ในระดับดีขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

1. การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม

ผลการประเมินหลักสูตร ในการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ผลการวัดความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม นำผลมาเปรียบเทียบตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ t-test (t-test dependent) ดังตารางที่ 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวของครูก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนอบรม	40	30	15.75	2.71		
หลังอบรม	40	30	24.78	2.42	31.388	.000**

**p < .01

จากตาราง 6 พบว่าความรู้เรื่องการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ผลการประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นการประเมินความสามารถในการผลิตสื่อภาพเคลื่อนไหวของผู้เข้ารับการอบรม เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ปรากฏผลดังตารางที่ 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานในกิจกรรม	2.89	0.25	มีทักษะปฏิบัติในระดับดีมาก
2. การเลือกใช้เครื่องมือในการทำงาน	2.80	0.31	มีทักษะปฏิบัติในระดับดีมาก
3. การแก้ปัญหาในการทำงานด้วยวิธีการที่เหมาะสม	2.48	0.32	มีทักษะปฏิบัติในระดับดีมาก
4. ความสมบูรณ์ของชิ้นงาน	2.28	0.31	มีทักษะปฏิบัติในระดับดี
5. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.07	0.24	มีทักษะปฏิบัติในระดับดี
เฉลี่ย	2.50	0.29	มีทักษะปฏิบัติในระดับดีมาก

จากตาราง 7 พบว่า ผลการประเมินทักษะการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวของผู้เข้ารับการอบรม โดยภาพรวม มีทักษะปฏิบัติการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหวในระดับดี ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลการประเมินที่มีทักษะปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานในกิจกรรม ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.25) รองลงมาได้แก่ การเลือกใช้เครื่องมือในการทำงาน ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.31) การแก้ปัญหาในการทำงานด้วยวิธีการที่เหมาะสม ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.32) ส่วนผลการประเมินต่ำสุด คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 2.07$, S.D. = 0.24)

3) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว เป็นการประเมินความรู้สึกของผู้เข้ารับการอบรม เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูล คือ แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว ประเมินหลังการฝึกอบรม ปรากฏผล ดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว

รายการ	ความพึงพอใจ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	
ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม				
1	เนื้อหาตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการฝึกอบรม	4.22	0.73	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	เนื้อหาการฝึกอบรมสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เข้าอบรมต้องการ	4.35	0.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	เนื้อหาที่จัดอบรมมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน	4.25	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านเวลา				
4	ช่วงเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	4.13	0.69	เห็นด้วย
5	จำนวนวันอบรมมีความเหมาะสม	4.24	0.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6	ระยะเวลาในแต่ละเรื่องของเนื้อหาการอบรมมีความเหมาะสม	4.20	0.70	เห็นด้วย
ด้านวิทยากร				
7	วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาที่รับผิดชอบ	4.30	0.79	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
8	วิทยากรมีเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจได้ง่าย	4.19	0.72	เห็นด้วย
9	วิทยากรเปิดโอกาสให้มีการซักถาม	4.13	0.72	เห็นด้วย
ด้านสื่อประกอบการอบรม				
10	เอกสารและสื่อประกอบการอบรมครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องครบทุกประเด็น	4.27	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11	เอกสารและสื่อประกอบการอบรมมีลำดับขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	4.07	0.73	เห็นด้วย
12	โสตทัศนูปกรณ์ที่สมบูรณ์ ช่วยให้การเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	4.03	0.64	เห็นด้วย

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการ	ความพึงพอใจ			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	
ด้านสถานที่				
13	การจัดสถานที่และสภาพแวดล้อมมีความสะอาด น่าอยู่ น่าเรียนรู้	4.00	0.64	เห็นด้วย
14	การกำหนดสถานที่ฝึกอบรม	4.05	0.78	เห็นด้วย
ด้านการวัดผลและประเมินผล				
15	การประเมินผลมีความเหมาะสม	4.15	0.74	เห็นด้วย
16	การนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม	4.23	0.66	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17	เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.18	0.64	เห็นด้วย
ด้านผลที่ได้รับจากการอบรม				
18	นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน	4.11	0.71	เห็นด้วย
19	สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้	4.26	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
20	ในภาพรวมมีความพึงพอใจในการอบรม	4.21	0.70	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ภาพรวม		4.18	0.55	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เนื้อหาการฝึกอบรมสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เข้าอบรมต้องการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.70) วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในเนื้อหาที่รับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.79) เอกสารและสื่อประกอบการอบรมครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องครบทุกประเด็น ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.78) นอกจากนี้ผู้เข้ารับการอบรมได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแสงสว่างภายในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์มีแสงมากเกินไปทำให้ผู้เข้าอบรมที่นั่งด้านหลังมองภาพบนหน้าจอของเครื่องฉายข้ามศีรษะไม่ชัดเท่าที่ควร ทำให้การมองเห็นในการสาธิตขั้นตอนการสร้างภาพเคลื่อนไหวจากวิทยากรไม่ชัด ทำให้การเรียนรู้และฝึกทักษะการทำงานไม่ค่อยทันตามขั้นตอนที่วิทยากรบรรยาย

2. การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

เมื่อนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้ว ผลการฝึกอบรมเป็นไปตามสมมติฐานและจากการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมได้พบข้อบกพร่อง พบว่า มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข เรื่อง ระยะเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ถึงแม้ว่าหลักสูตรฉบับร่างจะได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม ว่ามีความสอดคล้องและเหมาะสม แต่ในทางปฏิบัติจริง ระยะเวลาที่กำหนดไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติ จึงควรยืดหยุ่นระยะเวลาให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการอบรมที่กำหนด ในแผนการฝึกอบรมที่ 3 การสร้างภาพเคลื่อนไหว จากเดิม 3 ชั่วโมง เพิ่มเป็น 4 ชั่วโมง แผนการฝึกอบรมที่ 4 การประยุกต์ใช้งาน จากเดิม 3 ชั่วโมง ลดลงเป็น 2 ชั่วโมง

ภายหลังจากการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การสร้างสื่อภาพเคลื่อนไหว สำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ฉบับสมบูรณ์ให้พร้อมที่จะนำไปเผยแพร่ได้